

Deu Hirlap

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével

A Romániai
Magyar Népkegyesség lapja

A Timiș-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 83
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Menekülő asszonyok

Vannak még családok mindenfelé, ahol aránylag kényelmesen, minden zökkenés nélkül folyik az élet. A szobalány kitakarítja a szobát, megtisztogatja a családtagok cipőit, segít a mosogatásnál, sétálni viszi a gyermeket, harisnyát is felfoldoz olykor, szóval olyan belső teendőket végez, amelyek közismertek. Ugyanakkor a szakácsnő a konyha és a kamra birodalmában kormánykodik, a legapróbb részletekig ellátja az étellemeztelést nem csekély gondját. Ha mindkét háztartási alkalmazott — mint mondani szokás — „perfekt” úgy igen harmonikus összhang jön létre, amely leveszi a háziasszony válláról az otthon irányításának minden terhet. Ha azután inas is van, vagy még esetleg gyermekleány is, úgy határozottan rózsás az urnő szerepe, aki egész nap regényt olvashat a pamlogon, órákig ülhet a varrónél és szórakozhatik délután vagy este, mennyire csak kedve tartja.

Ezt az idillikus állapotot szeretnő megszüntetni Németországban a munkaügyi hivatal, amely elrendelte, hogy szeptember elsejétől kezdve minden, egy családnál többet foglalkoztató háztartást meg kell vizsgálni. A munkaügyi hivatal ugyanis meg akar győződni arról, hogy a második szolgálati személy vagy a többiek valóban nélkülözhetetlenek-e, hogy nem volna kívánatos magát az urnőt is arra szorítani, hogy az általános munkakötelezettségnek legalább saját háztartásában is bizonyos mértékben eleget tegyen. Ebben az esetben a második szobalány egy sok gyermekes családnál található elhelyezést, hasonlóképpen a túlméretezett háztartások többi kiszolgáló személyzete is.

Lehetetlen állapot ugyanis, hogy ma, mikor a férfiak nagyrésze a harcokban küzd és a lét küzdelemben részt vesznek az illető hölgy többi nőfarsai is, ugyanakkor elkényeztetett dámák egész nap hasonló gondolkodású barátjaiknak telefonálgatassanak, kártyajátékkal szórakozzanak, estéiket pedig moziban, színházban, nyilvános helyiségekben töltik. Ez a kényelmes elkülönülés a mai időkben lehetetlen, így nagyon is megtudjuk érteni azokat, akik arra törekednek, hogy az ilyen henye háziasszonyok is résztvegyenek a felfokozott általános munkában, ha másképp nem, legalább azzal, hogy szabaddá tegyenek önmagukat, akik helyettük látják el a háztartás egész munkáját.

A munkaügyi hivatal azonban tisztában van azzal, hogy az egyes háztartások kivizsgálása nagy körültekintést igényel. Ezért ezeket a teendőket kizárólag szakértő és érett megfontolással egyének fogják végezni, akik tudják, hogy hol mi a teendő és arravaló megértéssel és tapintattal is rendelkeznek. Mert talán két háztartás sincsen, ahol teljesen egyforma a helyzet. Állhat a háztartás két személyből is, de esetleg az asszony vagy a férfi beteg, így fokozott ápolásra vagy kíméletre van igény. Lehetőséges az is, hogy az asszony férjének legkittünőbb nélkülözhetetlen munkatársa, így a háztartásban teljes helyettesítésre szorul. Azonkívül szerepet játszik az is, hogy kicsodák, micsodák, az illetők. Esetleg társadalmi állásánál fogva nagyobb személyzetet igényelhet a férj, mert reprezentálnia kell, társadalmi vagy közkötelességei vannak.

Mint láthatjuk, majdnem minden esetben különbözőképpen alakulnak a helyzetek, tehát szükségképpen különböző kell, hogy legyen a megítélés is. Mindez a belátó adminisztrációs dolga, amely minden esetben az igazságnak és a magasabb érdekeknek megfelelően tud intézkedni, ha hivatása magaslatán áll. A főelv azonban a szükséges kivételezésekkel is sőtétlenül marad. Az az elv, amely el akarja tüntetni a társadalomból a rennye, henye háziasszonyokat, hogy ne botránkoztassák meg többé azokat, akik minden erejük megfeszítésével dolgoznak ebben a mindennap új gondokat termelő vívódó mában.

Ez a németországi munkahivatal egyik legújabb részletelkötése és azt hisszük, hogy érdemes magunkévá tenni ezt a szellemet másutt is. Mert mindenütt elérkezett végre annak az ideje, hogy hadat üzenjünk a munkakerülő asszonynak is. Mialatt egész Európa élet-halál harcát vívja, mialatt létért harcol a belső front, az otthon is, ebben a létért való küzdelemben valóban megdöbbentő képet nyújtanak azok az asszonyok, akik felháborító közönyösséggel minduntalan tudtukra adják, hogy számukra még most sem jelent semmit az az

irtózatos háború. Ezek az asszonyok, akik még maig sem értették meg, hogy az idők szelleme munkavállalást is diktál, akik még ma is pusztán cécómázkodnak, kártyáznak, szórakoznak és hétszámra nem keresik fel a gyermekszobát, konyhát, hanem csak szüntelenül kiszolgáltatják magukat, ezek az asszonyok megérdemlik, hogy végre megtanulják azt, mi a munka. A társadalomnak

pedig el kell itélni az ilyen nőket, akik még azt sem akarják vállalni, hogy szemmel tartsák otthonukat, családjukat. Ennek a semmivel sem törődő munkakerülő nőitípusnak a mában már nincsen jogosultsága. Tessék nekik is átvállalni a családi élet terheit, ezt sürgeti úgy a maga, mint sok mások nevében

EGY DOLGOZÓ CSALADANYA.

A román repülőök kiválóságát dicséri a legújabb német hivatalos jelentés

Augusztus végéig 433 ellenséges gépet lőttek le és nagyszerű eredménnyel támogatták a szárazföldi hadműveleteket

A német vezéri főhadiszállás tegnap délben a következő hivatalos jelentést adta ki:

Az egész keleti hadszíntéren a hadműveletek eredményesen folynak.

Az elért kedvező eredményben igen nagy része van a román légi erőnek a délkeleti fronton. Augusztus hó végéig négyszázharminchárom ellenséges repülőgépet lőttek le és kiválóan támogatta a haderő hadműveleteit.

Légiórnok Anglia keleti részében repülőtereket bombáztott.

A Csatornában és a norvég partok mentén köny-

nyü tengerészeti tüzérségünk hét ellenséges gépet lőtt le.

Északafrikában német és olasz repülőök Tobruk körül eredményesen bombáztak ellenséges tüzérségi állásokat és csapatösszevonásokat.

Angol repülőök Észak- és Középnémetország fölé szálltak és a Rajna és Majna mentén dobtak bombákat.

A főváros ellen támadó ellenséges gépek nem tudták elérni kitűzött céljukat. A ledobott bombák lakónegyedekben megölték néhány polgári személyt és többeket megsebesítettek. Légharító tüzérségünk hat ellenséges gépet lelőtt.

Román csapatok elfoglalták Odessza vízműveit

Berlinből jelenti a Rador: Az Odessza körül folyó harcok folyamán a román hadsereg egységei elfoglalták a városi vízműveket vízzel ellátó forrásokat. Ezeket a bolsevisták nagyon megerősítették és keményen védtek. Ezzel megszünt Odessza lakossága és a vörös csapatok részére a vízszolgáltatás, ami helyzetüket tarthatatlanná teszi.

A német flotta ura a Balti tengernek

A Rador jelenti Berlinből: Illetékes helyről nyert értesülések szerint a német tengeri egységek a keleti harctér északi szárnyán a bolsevisták ellen megindult hadjárat eddigi folyamán igen

hathatósan támogatták a hadműveleteket és megvédték a semleges hajózást is.

A tengeren át történő ellátás egy percig nem szünetelt, rendszeresen folyt igen csekély veszteségek mellett.

A finn csapatok Szentpétervártól negyven kilométernyire vannak

Helsinkiből jelenti a Rador' hogy a finn csapatok elfoglalták Rajajoki helységet, amely a Szentpétervár felé vezető vasútvonal mentén Terijoki helységtől délkeletre van, Mannerheim tábornagy csapatai most már negyven kilométernyire vannak Szentpétervártól.

KÖZÖS ANGOL-SZOVJET TANÁCS

A Rador amszterdami jelentés alapján közli a londoni rádió az azt a hírt, hogy az angol szindikátusok kongresszusa elhatározta, mindenben segíti a Szovjetuniót. A szindikátusi főtitkár szerint elhatá-

lett. A háború első napjától kezdve a német tengerészet uralta a Balti-tengert és védelemre kényszerítette a szovjet flottát. Bolsevista hadifoglyok mesélik, hogy a kronstadti kikötőben horgonyzó buvárnaszádok legénységét a gyalogos ezredekbe osztották be a veszteségek részbeni pótlására.

ANGLIA NEM AD REPÜLŐGÉPEKET

Newyorkból jelenti a Rador: A londoni United Press értesülése alapján az NTI azt a hírt közli, hogy brit körökben tett kijelentések szerint, ha a szovjet légierőnek erősítésre van szüksége, akkor ezt csak Amerikától várhatja. Brit körökben nem hiszik, hogy angol repülőgépeket küldenének a Szovjetunióba.

Harc negyven tonnás vörös páncélkocsik ellen

A N. T. I. jelentése szerint német páncélosok és gyalogosok a front középső szakaszán egy erdőben megtámadták nagyobb szovjetroketát és azokat nagyrészen megsemmisítették. Kétezeröttszáz foglyot ejtettek, három páncélkocsit, kilenc ágyut, tizenhárom gépfegyvert és 815 közlekedési eszközt részben megsemmisítettek, részben zsákmányoltak. Egy másik részben a frontszakaszban a német tüzérség hét ellenséges űteget hallgattatott el.

Itt 5700 foglyot ejtettek, 27 páncélkocsit, közöttük egy harminckét tonnásot és tizenhárom ágyut zsákmányoltak. Egy másik hadosztály egységei negyven páncélkocsit semmisítették meg, amelyek közül

egyik egy óriási negyven tonnás tank volt.

A német gyalogság is eredményesen vesz részt az ellenséges légi erő elleni küzdelemben. A legutolsó le-
tekben a gyalogság gépfegyverrel öt gépet lőtt le.

Régi angol recept

Anglia a háború egész terhét egyszerűen a Szovjetunióra szeretné áthárítani

Newyorkból jelenti a Rador: A NTI közli, hogy a brit szindikátusok edinburghi kongresszusán Tacker Tanner, a fém munkások szövetségének elnöke azt a kijelentést tette, hogy egyes brit vezetőkörök szabotálni akarják a Szovjetunió megsegítését.

A kijelentés miatt szóharcba keveredett Citrinivel, a szindikátusok főtákarával és akkor Tanner azt is kijelentette, hogy erre vonatkozólag bizonyítékokkal is rendelkezik. Befolyásos személyek ama reményülnek adtak kifejezést, hogy

a német és szovjet hadseregek kölcsönösen megsemmisítik egymást és így Anglia kerül majd ki ebből a háborúból, mint Európán uralkodó hatalom.

Hasonló véleményt nyilvánított legutóbb a repülőgépterhelési miniszter. Az ilyen magatartás — mondotta Tanner — rendkívül veszélyes. Ha a Szovjet győz, akkor Anglia is győz.

ha a Szovjetunió elveszíti a háborút, akkor Anglia is elveszíti.

Ennél a kijelentésnél a teremben kilyen felkiáltások hallatszottak.

Angliának ki kellene jelentenie — folytatta továbbá Tanner — hogy kiküszöböl minden olyan kísérletet, amely azt szeretné, ha Anglia szövetségese-

nek nem nyújtanának segítséget. Tanner végül azt hangoztatta, úgy tűnik, hogy

akadnak olyanok, akik a háború egész terhét a Szovjetunióra szeretnék áthárítani.

Ezért kívánatosnak találja, hogy a kormány távolítsa el kebeléből azokat, akik ilyen kijelentéseket tesznek és ama reményüket is kifejezik, hogy Szovjetországot legyőzik.

Az United Press még megjegyzi, hogy Tanner beszédét két órán keresztül visszatartották a cenzúránál, de később mégis megengedték, hogy azt közöljék.

Amszterdamból jelenti a Rador: Londonból érkezett hírek szerint Atlee helyettes brit miniszterelnök egy Edinburgban tartott beszédében kijelentette, hogy a szövetségesek által Angliának nyújtott segítséget korlátozzák Anglia lehetőségei és a földrajzi adottságok. A harc nincs megnyerve.

Vannak még minden társadalmi rétegben emberek, akik nem vetnek számot a veszély súlyosságával

és az ellenség erejével, mely ellen Anglia küzd. Két dologtól kell óvakodni — hangoztatta Atlee — attól, hogy ne elégedjünk meg saját erőfeszítéseinkkel, s ne képzeliük, hogy a háborút mások megnyerhetik a mi számunkra.

Szabad a magyar nyelv használata a helybeli telefonbeszélgetéseknel

Bucurestiből jelenti a Rador: A belügyminisztérium a következő közleményt adta ki: Nem felel meg a valóságnak az az állítás, mintha a helyi közigazgatási

szervek megakadályoznák a magyar származású román állampolgárok között magyar nyelven folytatott helybeli telefonbeszélgetéseket.

Szabálytalanságok és sikkasztások a tanítók országos egyesületének ügykezelésében

A segédpénztáros letartóztatását megsemmisítették — Házkutatásokat tartottak és számos iratot lefoglaltak

Bucurestiből jelenti a Rador: Az ügyészséghez nemrég feljelentést érkezett, amely szerint a romániai tanítók országos egyesületének ügykezelésében súlyos szabálytalanságok és sikkasztások történtek. A feljelentés ügyében az ilfovi vizsgálói hivatal kezdte meg a vizsgálatot és ennek során letartóztatták az egyesület segédpénztárosát. Rövidesen kiderült azonban, hogy bár a szabálytalanságok elkövetésével részben őt lehet vádolni, mégis ő nyújtotta be az első fel-

jelentést, amelynek alapján megindult a bűnvádi eljárás. A törvényszék ezért megsemmisítette az ellene kiadott letartóztatási végzést, mert úgy találta, hogy vizsgálati fogsába nem szolgálja a bűnügyi vizsgálatot. A vizsgálóbíró számos kihallgatást eszközölt, házkutatásokat tartott és több iratot lefoglalt. A vizsgálat tovább folyik és meglepő fejlemények várhatók.

A kommunistákkal tartott fenn összeköttetést a zágrábi amerikai főkonzul

Németország ellen izgaló röpiratokat találtak a konzulátuson A főkonzul levelezett a horvát kommunista vezérrel

Zágrábi jelentés alapján közöltük néhány nap előtt a hírt, hogy a horvát kormány bezáratta a horvátországi amerikai főkonzulátust, mert megállapítást nyert, hogy a konzulátus személyzete kémkedett. Most újabb bizonyítékok kerültek napfényre, amelyek szerint abban a machinációban, mely annak idején a belgrádi amerikai követség részéről folyt és amelynek következménye volt a délszláv kormány tengelyellenes politikájáé, nemcsak a belgrádi amerikai követ játszott nagy szerepet, hanem a zágrábi főkonzul is.

Kiderült az is, hogy a konzulátus összeköttetést tartott fenn a kommunistákkal.

Hogy a követség mennyire beavatkozott az egykori Jugoszlávia belügyeibe is, bizonyítja az a távirat, melyet még április ötödikén Lane belgrádi amerikai követ intézett a washingtoni kormányhoz. Ebben azt javasolta, hogy az amerikai kormány fejezze ki elismerését Macseknek, mert hajlandónak nyilatkozott belépni a puccsot végrehajtott belgrádi kormányba.

Egy másik táviratban, melyet a követ április huszonegyedikén továbbított, sajnálatának ad kifejezést, hogy Korosev volt jugoszláv miniszter nem hajlandó együttműködni a Szovjetunióval és a kormány Németország kívánására haránti kapcsolatokat tart fenn Romániával és Magyarországgal.

A zágrábi főkonzul meg nem engedett működés-

set bizonyítja az a sok röpirat is, melyet a konzulátuson találtak és amelyek a német birodalom ellen izgáltak. Ezeket német és horvát nyelven szerkesztették és mindkét államban akarták terjeszteni. Jellemző, hogy a propagandaanyag között sok kommunista kiáltványt is találtak és Sztalint meg a bolsevizmust dicsőítő nyomtatványt.

Levelezést is találtak, mely a zágrábi főkonzul és Soprek horvát kommunista vezér között folyt.

Közvetlenül a konzulátus bezáratása előtt a főkonzul megkísérelte — amint ez a talált okmányokból kiderül —, hogy a Matkovic nevű hadihajót adják át az angoloknak. Abban az időben ez a hajó a newyorki kikötőben tartózkodott.

Begovits tánciskolájában

Timisoara I., Piața Libertății 4

Szeptember 8-án kezdő táncanfolyam nyílik.

Táncórak: hétfőn, szerdán és pénteken este 9-11-ig felhőtteknek.

Minden vasárnap délután 4 órától diákkurzus

Jegyzett már visszacsatolási kölcsönt

Irán után Afganisztánnal kötekedik Anglia

Vichyből jelenti a Rador: Vichyi politikai és diplomáciai körökben úgy hiszik, hogy Anglia most Afganisztánra gyakorol oly nyomást, mint Iránra. Kabulba érkezett egy angol külüldött, aki hír szerint az iráni kormányhoz intézett felhívásokhoz hasonló követeléseket terjesztett Afganisztán kormánya elé. E követelések egyike a német technikai szakemberek kizorítása lenne.

Munkásházakat bombáztak az angolok a megszállott Franciaországban

Párisból jelenti az NTI: Az Aujourdhui című francia lap tudósítójának közlése szerint vasárnap két angol repülőgép támadást intézett a megszállott területen levő Roubaix ellen. A támadásnak a polgári lakosság köréből harmincegy halálos és ötvenhat sebesült áldozata van. Az újságíró beszámol arról, hogy az ellenséges gépek rendkívül nagy magasságból dobták le bombáikat a város munkásnegyedére, ahol huszonegy házat rombadöntöttek, bár a közelben nincsen semmiféle katonai célpont.

A német légi támadások óriási kárt okoztak angliai épületekben

Newyorkból jelenti az NTI: A Newyork Herald Tribune londoni értesülése szerint a The Economist című angol közigazgatási lap beszámol arról, hogy a háború első két évében a német légi támadások négyszázharminc millió dollár kárt okoztak épületekben. Az angol lap megállapításának megfelelően az Anglia területén levő épületek értéke huszonegy milliárd dollár.

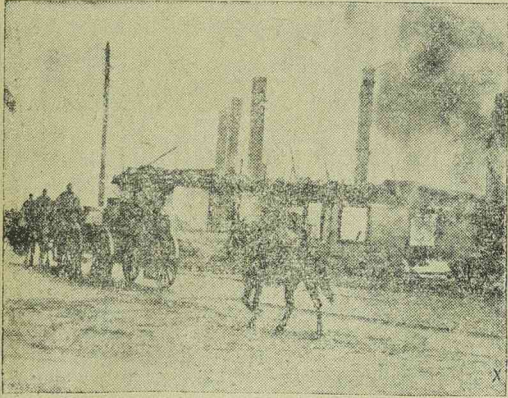
Spanyolország is hazaengedi a hadifoglyokat

Madridból jelenti az NTI, hogy Franco tábornok spanyol államfő elnökle alatt minisztertanácsot tartottak. A minisztertanácson elhatározták a hadifoglyok szabadonbocsátását, olcsó lakások építését és francia-spanyol kulturális egyesület létesítését.

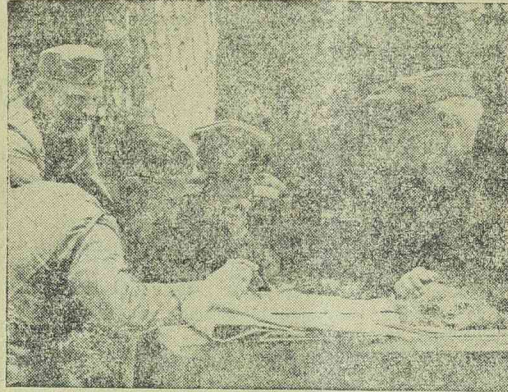
Roosevelt és Hull tanácskozásai

Washingtonból jelenti a Rador: A Havas-OFI közlése szerint Roosevelt elnök hosszas megbeszélést folytatott Cordell Hull külügyi államtitkárral a szovjet számára Vladivosztkba küldendő amerikai hadianyag szállításával kapcsolatban. A jelenlegi körülményekre való tekintettel úgy hiszik, hogy a Roosevelt és Hull közötti tanácskozás határozatai rendkívül fontosak lesznek. Hangsúlyozták, hogy a petróleumtermékekkel megrakott amerikai hajók, amelyek augusztus közepén hagyták el a kaliforniai kikötőket, néhány napon belül japán vizeken lesznek.

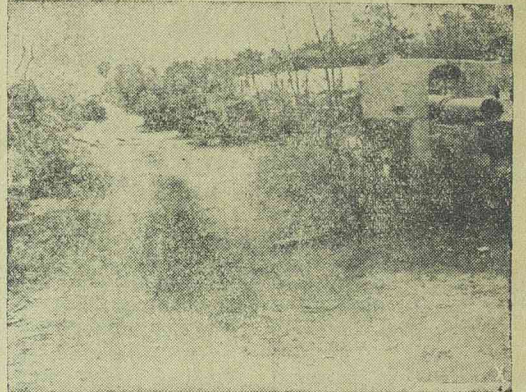
Kereskedelmi érettségi vizsgák. Bucurestiből jelenti a Rador: A nemzetművelési minisztérium a kereskedelmi iskolák végzett növendékeinek tudomására hozza, hogy a kereskedelmi akadémiára beiratkozott — és csakis e jelöltek számára — szeptember 15-én tartják meg a rendkívüli bakkalaureatusi vizsgákat. Jelentkezési határidő szeptember 10. Jelentkezni a bucarestii tanfelügyelőségnek kell.

Német csapatok elvonulnak egy leégett ház romjai mellett

Német vezérkari tisztek a keleti fronton a térképet tanulmányozzák

Német zuhanó bombázók által tönkrelőtt szovjet ágyúk romjai

A minisztertanács határozatai

Öfelsége Mihai király uralkodásának első évfordulóját a háboruban esettekről való megemlékezéssel ünnepli meg az ország

Bucurestiből jelenti a Rador: A kormány tagjai kedden Antonescu Mihai helyettes-miniszterelnök elnöke alatt minisztertanácsot tartottak, amelyen a helyettes miniszterelnök utasításokat adott a niányt szenvedő vidékeknek kukoricával és élelmiszerekkel való ellátására.

A minisztertanács elhatározta, hogy Öfelsége f. Mihai király uralkodásának és Antonescu tábornagy kormányzásának egy éves fordulóját

a jelenlegi háboruban esettekről a templomokban való kegyeletteljes megemlékezéssel ünnepelik meg.

Zwiedeneck Eugen tábornok, románosítási államtitkar

a kisajtított zsidó ingatlanokkal kapcsolatos

benyújtott kérvények helyzetét ismertette. Antonescu Mihai helyettes-miniszterelnök utasításokat adott a minisztériumok számára szükséges helyiségek sürgős birtokbavételére. Ami a szétosztás után megmaradó zsidó ingatlanokat illeti a helyettes-miniszterelnök úgy intézkedett, hogy

elsősorban és mindenki más megelőzően a

hadirokkantak kérvényét vegyék figyelembe, az országért hozott áldozatok igazi megbecsüléseképpen.

Azutan a többi jogosított kérvényeit intézik el, az egyéni érdemek figyelembevételével.

Antonescu Mihai helyettes-miniszterelnök a hadirokkantakra vonatkozó új törvény alapelveit ismertette. Megőrzi a régi törvényben foglalt nemzeti elismerés elvét, ezenkívül széleskörű társadalmi és ipari támogatásban részesítik őket, ápolásukra pedig külön otthonokat létesítenek. Bemutatta a kormány tagjainak ezenkívül a Bessarabia és Bukovina közigazgatási szervezésére vonatkozó végleges rendelkezéseket és a felszabadított tartományok számára megállapított jogi rendszer alkalmazására vonatkozó rendeltetvényeket.

A minisztertanács azután

a munkatársokra vonatkozó problémát tárgyalta

és elhatározta, hogy miniszterközi bizottság tanulmányozza ezt a kérdést, amely bizottság tegyen javaslatot az ilyen intézmények munkarendszerének átszervezésére.

A Berliner Börsenzeitung írja

„Vannak még Boliviában lelkiismeretes és felelős emberek...”

Világosság derül a Belmonte-esetre — Puente képviselő bebizonyította, hogy a nagy port felverő okmány: angol hamisítvány — A bolíviai kormány pénzért árulja a becsületet

Bolivia fővárosából, La Paz-ból jelenti a Német Távirati Iroda: A bolíviai kormány, a képviselőház elnöke és a karzat több napos dőcögő tárgyalásai után a vasárnapi ülésen Puente képviselő végre befejezhetné képviselőházi nyilatkozatát a Belmonte-esettel kapcsolatosan. A képviselő a Belmonte-nak tulajdonított levél hamis voltát az alábbi bizonyítékok alapján mutatta ki:

1. A keltezés módja már idegen eredetre vall.
2. A levél megszólítása utáni pontozás szintén angol származásra enged következtetni.
3. A szövegben található nyelvtani és helyesírási hibák hasonlóképp az okmány angol eredetét bizonyítják.

„A TISZTESSÉG A DOLLÁRRAL SZEMBEN”

Berlinből jelenti a Rador: A Berliner Börsenzeitung „A tisztesség a dollárral szemben” című cikkében állást foglal a Belmonte-eset megvilágítása céljából. A lap megállapítja, hogy az a mód, ahogy a La

Paz-i parlamenti albizottság dolgozott, azt mutatja, hogy vannak még Boliviában felelős és lelkiismeretes emberek, akik nem befolyásolták magukat az otromba hamisítások által. Ama bizonyíték mellett, hogy a Belmonte katonai attasénak tulajdonított levél hamisítvány, a bolíviai kormány egyebet nem tudott csinálni, mint

megkísérelte az előre megfizetett karzat zavaró jelenetei révén a kellemetlen tanuk elhallgattatását.

Ezt a szomorú szerepet a bolíviai kormány az Észak-amerikai Egyesült Államok kedvéért játssza, melytől cserébe gazdasági és pénzügyi külön előnyöket kap.

Befejezésül a Berliner Börsenzeitung ezt írja: Amikor majd, talán nem is oly sok idő múlva, a bolíviai kormány büszkén tudatja a néppel, hogy dollár-kölcsönt kapott,

a nép tudni fogja, ki játszotta el szabadságát és ki adta el becsületét...

FORUM (Arad) nyáron is nagyfilmeket játszik. Tel. 20-10
Városunk egyedüli jól szellőztetett, kellemesen hűvös terme.

Ma! Egy élmény! Egy halhatatlan szerelem története! Az amerikai filmverseny pályadíjat nyert filmreklame! Egy film, amitől az egész város beszéli meg! Ma!

A múlt árnyai

A főszerepekben:

Priscilla Lane, Claude Rains
Rosemary Lane, Teirey Lynn

A legújabb UFA-híradó MOZSRVA LÁNGORDAN-al. — Híradások 5, 7-15, 9-30. — 3-kor matiné olcsó helyárrakkal

Hotel „Európa”-szálloda

Timişoara IV., Bui. Reg. Mihai I. 17
A vasuti állomástól a Belváros-ba vezető főúton

Központi fűtés
Hideg-meleg folyóvíz
Családi kényelem, olcsó árak
Telefon 21-19

Garmadával kapja az üdvözlő táviratokat Antonescu tábornagy

Bucurestiből jelenti a Rador: Antonescu Io. államvezetőnek tábornaggá történt kinevezése alkalmából Ciano gróf olasz külügyminiszter a következő táviratot küldte:

Kívánom, hogy Románia tábornagyává történt előléptetése alkalmából szívélyes és átértzett szerencsekívánataimat megkapja.

Ciano.

Mannerheim tábornagy, a finn haderő főparancsnokának távirata így szól:

Tábornagy ur, a finn hadsereg nevében kérem, fogadja őszinte szerencsekívánataimat, kettős ki-tüntetése alkalmából.

Mannerheim.

Ileana főhercegnő üdvözlő táviratában ezeket írta:

Mint román nő, büszke vagyok tábornagyunkra és hadseregünkre, fogadja szerencsekívánataimat a szép megtiszteltetésért.

Ileana.

Táviratot küldött Antonescu tábornagy-államvezetőnek Hohenzollern főherceg, valamint Radu Rosetti nemzetművelési miniszter is, aki a maga és minisztériuma nevében tolmácsolta szerencsekívánatait.

Valamennyi táviratra az államvezető-főparancsnok ugyancsak távirati úton válaszolt.

Véres tisztogatás a kínai kommunisták között

Pekingből jelenti a NTI: Az északkínai japán katonai hatóságok közlése szerint a Peking—hankei vasutvonalról Nyugatra eső területeken folyó kommunistaelenes tisztogatás a következő eredménnyel járt:

Kilencszázötvenkilenc kommunistát agyonlőttek, négyszázötvenhárom fogságba ejtettek, két ágyut, tizenkét könnyű gépfegyvert, négyszázötvenkilenc fegyvert és hétezerháromszázhuszonöt lövedéket zsákmányoltak. Számos katonai tábor, ahol muni-ciósraktárak voltak, elpusztítottak.

A hétfőről kedde hajló éjjel a százhuszonkilencedik kínai hadosztály sikertelen támadást intézett a Peking—hankei vasutvonal ellen.

Eltűnt kanadai repülőgép. Newyorkból jelenti a Rador: Montreali hivatalos forrásból közlik, hogy egy nagy repülőgépnél mely szállítmányokat vitt Angliába, az Atlanti-óceán felett, tiz utasával együtt nyoma veszett. Az eltűntek között van De Baile la Tour gróf, a nemzetközi olimpiai bizottság elnöke, Taylor angol légügyi szakértő, Movat professzor, a newyorki angol tájékoztató könyvtár igazgatója és egy amerikai tengerészkapitány is. A Rador újabb jelentése szerint ez a repülőgép az angol partoknál lezuhant, mind a tiz utasa meghalt.

HIREK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Timișoara, I. Brătianu-tér 3.
Telefon: 28—10.
Aradi szerkesztő: Babuczay György
Eminescu-utca 8. Telefon 17—11.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt havonta 80.—
lei, negyedévre 240.— lei, félévre 460.— lei és egész évre
900.— lei. Magyarországon havonta 4.— pengő, negyed-
évre 12.— pengő, félévre 24.— pengő és egész évre
48.— pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyar-
matoknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendes
előfizetési díj kétszerese.

A borraláló és a zsemlye

egymáshoz való viszonyáról tartott nekem szabadelő-
adást a fodrászszegéd a hajnyírás és beretválás műve-
letének vege felé.

— Igen, kérem, — mondotta — régi szokás, hogy
a műhely tulajdonosának járó munkadíjon felül a
figyelemes kiszolgálásért a vendég a munkásnak még
csekélyke különpenzt is ad. Régenten valóban borra-
való volt ez, mert a segéd, aki fizetéséből tisztesen
tudott megélni családjával együtt, ezt a külön kapott
ráadást rendszerint elborozta. Ma már azonban a
borralalót nem borra költjük, hanem ennivalóra fordítjuk.

Elém tartotta a tükröt, hogy lássam a frizurát,
aztán folytatta:

— Tavaly a hajvágás és beretválás éppen felébe
került a mai árak. A borralaló azonban nem kétsze-
reződött meg. A legtöbb vendég most is három leit ad
a segédnek és egy leit az inasnak. Azonban az igazság
kedvéért le kell szegezni azt is, hogy akad vendég, aki
a segédnek öt leit, az inasnak két leit borralalót ad. A
mult esztendőben a segéd a három leies borralalóból
két darab zsemlyét tudott venni. Ma azonban az öt lei-
hez még külön három leit kell tennie, hogy két
zsemlyét vásárolhasson. Az inas a mult évben három
vendég egy leies borralalójából kapott a péknél két
zsemlyét. Ma, ha két leit ajándékoz neki a vendég,
négy látogató borralalójára van szüksége, hogy két
zsemlyét vegyen. Ha tehát azt nézzük, hogy két zsem-
lye tavaly három leibe került, most meg nyolcra, se-
hogysem találjuk meg az arányt a tavalyi és az idei
borralaló között. Az arány úgy volna meg, ha a segéd-
nek a vendégtől nyolc, a tanoncnak pedig három leit
borralaló jutna. De sajnos, ez csak ábránd, mert a
legtöbb vendég még a tavalyi borralalódnál tart és
csak kevés van, aki a segéd borralalóját magától
emelte öt leire, az inasét viszont kettőre.

Levette a nyakam köré akasztott fehér szalvétát,
ficsiny seprővel letisztogatta kabátomról a rajta mar-
radt hajszálakat, meghajolt és jelezte, hogy kész a
munka:

— Kedves egészségére.

Kezembe adta a fogason pihent kalapomat és
irattáskámat. A pénztár mellett ülő mesternek lerót-
tam a hajvágás és beretválás díját, a mult évinek a
kétszeresét. Aztán a pénztárcában kotorásztam és
azon töprengtem, hogy a segéd szabad előadását meg-
szívélve megfelelő borralalót adjak. Egyszerre aztán
pompás ötletem támadt és mosolyra derült tőle frissen
szépitett ábrázatom. Eszembe jutott, hogy a felesé-
gem meghagyta, hozzak öt zsemlyét, mert vendég lesz
uzsonnakávéra, de és bőkezűen nyolc zsemlyét vásá-
roltam.

Belenyultam irattáskámba és három zsemlyét ha-
lásztam ki onnan. Kettőt a fodrászszegéd markába
nyomtam, egyet pedig az inasnak nyújtottam. Aztán
a segédnek az imént felém lehelt udvarias szavaival
bucsuztam:

— Kedves egészségére!

Delta

— **Öfelsége Mihai király újabb összegét jegyzett a
visszacsatolási kölcsönre.** Bucurestiből jelenti a Ra-
dor: Öfelsége I. Mihai király levelet intézett Anto-
nescu Mihai miniszterelnökhelyetteshez, amelyben kö-
zölte, hogy besszarabiai útja során alkalma volt meg-
győződni a bolsevisták által okozott pusztításról, vala-
mint azokról a hiányokról, amelyekkel ez a tartomány
küzd és amelyeket el kell tüntetni. Öfelsége közölte,
hogy a visszacsatolási kölcsönre eddig jegyzett össze-
gét ötmillió leire felemeli. Antonescu miniszterelnök-
helyettes köszönetét fejezte ki a kormány nevében
Öfelségének, aki cselekedetével példát mutatott az or-
szágnak.

**AKI AZ ORSZÁGNAK AD, SAJÁT MAGÁNAK
AD,** a nyugalom és vagyonbiztonság keze az erős és
biztos Románia. Mindenki jegyezzen visszacsatolási
kölcsönt.

Rotschild-ivadék a francia belügyminiszteri székekben

Georges Mandel egykori titkárnője leleplezi a volt francia belügyminiszter embertelen zsugoriságát

Georges Mandel titkárnője voltam — ez a címe
Danie Claude kisasszony könyvének, amely egyidőben
jelent meg francia és német nyelven.

Mandel volt francia belügyminiszter Daladier-vel
és huszonkét képviselővel annakidején Casablancába
menekült. Itt Pétain-ellenes kormányt akart alakítani.
1940 októberében hazaárulással, korrupcióval és pénz-
rojtással vádolva a riomi rendkívüli törvényszék
elő állították. Most Mandel egyik titkárnője
mondja el élményeit volt főnökével kapcsolatban.

Az egyik ködös novemberi reggelen Claude kis-
asszony a végsőkig elkeseredve bolyongott a Champs
Elyséesen. Hónapok óta állás nélkül volt, s reggel utolsó
remény: is semmivé foszlott. Utolsó állástkérő kér-
vényét is elutasították. Sötétén állott előtte a jövő —
öngyilkosságra gondolt. Ekkor véletlenül egyik un-
kaöccsével találkozott.

Elmondta elkeseredett helyzetét fiatal rokonának.
Pierre segíteni akart a szerencsétlen leányon. Elme-
sélte, hogy az utóbbi időben jelentős politikai össze-
kötésekre tett szert. Ismeri Mandel belügyminisz-
tert és beajánlhatja hozzá. Rotschild-ivadék, bizonyára
jól fizet.

JELENTKEZÉS AZ ÁLLÁSÉRT

Másnap jelentkezett Mandelnél, annak Mozart
utcai lakásán. A szobalány sötét barátságatlan előszob-
ában át egyenesen Mandel dolgozószobájába vezette.
Amikor a homályos szobába léptem — írja
Claude kisasszony — csak könyveket láttam. Valósa-

gos könyvtornyokat. A polcokon, az asztalokon, a föl-
dön — mindenütt könyvek. Fülledt levegő és por.
Mintha sohasem takarítottak volna a szobában. A
legutolsó zugigvéd irodája sem lehetett kietlenebb.
Az íróasztal felett Clémenceau életnagyságu
képe. A képre meredtem éppen, amikor a könyvek
közül élő fej tűnt elő. De milyen fej! Sápadt, ördögi
fej, amelyet muitszázadbeli divatjátmult magas álló-
gallér keretezett.

A kályhában égett a tűz, az íróasztal előtt vil-
lanyméigítő — és Mandel fázósan, mégis piszkos ta-
karóba burkolózott.

Ugy nézett rám, mint valami bagoly. Vagy in-
kább csak a szeme volt bagolyszem — az egész jelen-
ség inkább kellemetlen, csunya pókra hasonlított. A
pók nem viszonzta köszöntésemet, nem állt fel, nem
nyújtotta a kezét. Sőtlanul a közelében lévő székre
mutatott. Szeme utálatosan kereste az enyémet, mint-
ha meg akart volna büvölni.

Azután minden átmenet nélküli diktálni kezdett.
Amikor készen voltunk, csak ennyit mondott:

— Holnap délután két órákor.
Nyeltem egyet:
— Bocsanát... szabad megkérdezni, hogy
mennyi lesz a fizetésem?

— Csak délután van szükségem magára. Ötszáz
frankot kap egy hónapra.

Nem tudtam nemet mondani. Kenyérre kellett a
pénz...

A Rotschild-ivadék megoldassa az aprósüteményt

Mlle Claude elmondja könyvében, hogy Mandel
lakásán tulajdonképpen egyetlen ép butodarab sem
volt. Nem egy kikopott karosszéknek hiányzott a
támlája. Volt szék, amelyre le sem lehetett ülni, mert
összeroppant.

Az új titkárnő rövidesen közelebről is megis-
merte Mandelt. Naponta öt levélpapírt és öt borítékot
kellett vásárolnia. Egyszerre-mindig csak öt levélpá-
pírt, mert Mandel szerint ez volt a legegyszerűbb
módja az alkalmazott ellenőrzésének és a felesleges
pazarlás megakadályozásának.

Mandel egyik délelőtti a szobalányt küldte levélpá-
pírrért. Délután köszöntés nélkül ezzel fogadta tit-
kárnőjét:

— Kérem, hogy lehet az, hogy a szobalányom tíz
centimes-mal olcsóbban vásárolta a papírt, mint
maga?

— Olcsóbb, de rosszabb papírt vásárolt — felelt
Mlle Claude. Mandel gunyosan hurta fel alsóajkát:

— Az nem haj, ha a papír rosszabb! Fő, hogy ol-
csóbb! Ez a vacak is túl drága választóimnak...

Mandel nem igen fogadott látogatót. Sivárlelkű
volt és kiámatlan, fősvény és barátságatlan.

A legszívesebben teázás közben diktált. Nagyon
szerette az édes teát és az aprósüteményt.

„Majszolás közben tovább beszélt, nehogy időt

veszítsünk — írja könyvében Mlle Claude. — S milyen
dühbe gurult, ha egy-egy teázással mondott szavát,
vagy mondatát nem értettem világosan!”

A titkárnő elmondja, hogy Mandel teázás után
mindig megoldotta a megmaradt aprósüteményt. Al-
landóan attól félt, hogy „meglopják”. Soha eszébe sem
jutott, hogy titkárnőjét uzsonnával kínálja meg.

ELBOCSÁTÁS FELMONDÁS NÉLKÜL

S Mlle Claude végül elmondja, hogyan bocsátotta
el Mandel. Kisöccse halálos beteg volt. Néhány napig
nem hagyhatta egyedül a gyermeket. Amikor pár nap
mulva ismét megjelent Mandelnél, a volt belügymi-
niszter ezzel fogadta:

— Nincs szükségem naplopókra. Felmondás nél-
kül elbocsátom. Már fel is vettem az új titkárnőt.

Mlle Claude nem tudott tovább uralkodni magán.
Minden elfojtott keserűsége és gyűlölete kirobant:

— Nyomorult, piszkos zsidó... egyszer úgy dög-
lesz majd meg, mint a kutya! — s ezzel Mandel fejé-
hez vágta a kezzeigében lévő szótárt.

Mandel szemrebbenés nélkül tűrte a sértést. Üve-
ges szeme közömbösen nézett a titkárnőre.

Csengetett a szobalánynak.
— Vezesse ki — csak ennyit mondott és fejével a
titkárnő felé bóktott.

— Német miniszter kihallgatása. Bucurestiből
jelenti a Rador: Antonescu Mihai helyettes-minisz-
terelnök szeptember másodikán kihallgatáson fo-
gadta Neubacher Hermann dr. minisztert, a bucu-
restii német követség mellett működő gazdasági
szakértőt.

TRANSILVANIA magyar FOGMŰTEREM

Alapítva 1920-ban.

București, Str. Buzești 12. Telefon 4.16.96.

Műfogak speciális készítése!!! Arany, por-
cellán és platina színű fehér fémről. Pontos,
lelkiismeretes és tartós munkák. Fizetési
feltételek és kedvezmények. Rendelés va-
sárnap délelőtt 8!

— A kijárók ügyében kiterjesztik a vizsgálatot.
Bucurestiből jelenti a Rador: Az ilfovi ügyészség to-
vább folytatja a vizsgálatot Brothmann Saul, Rott-
mann Mózes, Dascalu Avram, Marcovici Carol, Broci-
ner Gusztáv és Berkoivici Leon kijárók ügyében, akik
gazdagabb hitsorsosaikat mentesíteni akartak a köz-
munkaszolgálat alól. Ennek a feltűnésteltető ügynek
az iratcsomója — írja az Universul — a katonai tör-
vényszékhez is elkerült, amely azonban a polgári
ügyészség hatáskörébe utalta. Az ügy az első számu
vizsgálóbírói hivatalhoz került, ahol most kihallgat-
ták a gyanúsítottakat és azokat a tisztviselőket, akik-
nél tervük megvalósítását megkísérelték. A vizsgá-
lat kiterjesztik az egész országra, mert úgy hiszik,
hogy a kijáróknak az ország összes nagyobb városai-
ban voltak társaik.

Minden
attrakció
fellépMa és
mindennap„Moulin Rouge“ Bar
varietében Arad
a CFR állomással szembenPATUSINSKY GITTA
éneklő a legújabb
slágereketANNA MAY WOUNG japán akrobata
táncosnő

Don Ernando | Lénarth Erica

Telefonszám 14-06

Asztalok előre foglalhatók

Jégbehűtött italkülönlegességek

Figyelmes kiszolgálás

Negyvenhét szovjet légügyi szakértő érkezett Amerikába

Newyorkból jelentik: Alaszkából érkezett hír szerint két, Moszkvából Washingtonba készülő vizirepülőgép szállt le Alaszkában. A gépeken 47 személy utazik amerikai diplomáciai utlevéllel Washingtonba. Küldetésük célját titok tartja. (Rad-press.)

A Rador legújabb Washingtoni jelentése szerint az amerikai hadügyminiszter közölte, hogy negyvenhét légügyi szakértő érkezett Amerikába, az amerikai repülőgépek tanulmányozása céljából.

A keddi sajtóértekezleten Roosevelt elnök bejelentette, hogy

nincs értesülése az Amerikába érkezett negyvenhét szovjet légügyi szakértő utazásának céljáról.

Teljesen valótlannak minősítette az elnök azt a feltevést, mintha e szovjet szakértők érkezése azt jelentené, hogy a Moszkvában tervezett angol-amerikai-szovjet hármaskonferencia színhelyét Washingtonba tennék át.

Roosevelt a legutóbbi beszédével kapcsolatosan feladott kérdésre — arravatkozozólag, hogy ezert az amerikai hadianyagot jobban kell őrizni — nem adott választ.

Ugyanakkor az elnök hangzott, hogy újabb hiteket szándékozik kérni a kongresszustól a demokraták megsegítése céljából. A jövőben többet költenek majd a termelésre és kevesebbet az új üzemek létesítésére.

— Egyelőre nem működnek azok az iskolák, melyekben kórházakat létesítettek. Bucurestiből jelenti a Rador: A nemzetművelési minisztérium táviratiilag értesítette az ország összes tanfelügyelőségeit, hogy azok az iskolák, ahol kórházakat rendeztek be, egyelőre nem működnek. Tevékenységük megkezdéséről később döntenek.

— Irán hadügyminisztere lemondott. A Rador teheráni jelentése szerint az iráni hadügyminiszter lemondott és helyét Nackgevan Mohamed foglalta el. Allitól a lemondás azért következett be, mert nem vállalja a felelősséget az angolok által diktált fegyverszüneti feltételekért.

H. Sziklay Gizi tánciskolájában

(Arad, Calea Banatului 8—10) Szeptember hó 7-én új táncokon kezdődik. Beiratkozások egész nap az iskola helyiségében.

— Aradon jelentkeznők kellett a zsidóknak, akiknek helyben mozgósítási parancsuk van. Az aradi hadkiegészítő parancsnokság felszólította a zsidókat, akiknek helyben mozgósítási parancsuk van, hogy jelentkezzenek a hadkiegészítőnél. A jelentkezés szerdán délelőtt történt meg.

— Magyarországon télen is a nyári időszámítás érvényes. Budapestről jelenti a Rador: Hivatalosan közlik, hogy Magyarországon a tél folyamán is érvényben marad a nyári időszámítás.

— ORVOSI HIR. Dr. C. Schwartz (Arad) rendelkezését újabb megkezdte délután 2—5-ig. V. Goldis-utca 1. III. emelet.

— Elfogott platínatolvaj. Brasovi tudósítónk jelenti: A helybeli „Astra“ gyár egyik laboratóriumából az elmúlt napokban fél millió lei értékű platina tűnt el. A rendőrség erélyes nyomozása során Paseu Gheorghe elbocsájtott munkás személyében hamarosan kézrekerült a platínatolvaj, aki Campeanu kereskedőnek akarta eladni a lopott holmit. Campeanu azonnal értesítette a gyár vezetését az ügyről és Paseut elfogták.

— Újabb portugál csapatok indultak az Azorokra. Lisszabonból jelenti a Stefani-iroda, hogy kedden éjjel újabb portugál csapatok indultak az Azori szigetekre.

— Az aradi zsidó ingatlanokat nyolc napon belül veszik át. A zsidó ingatlan kisajátítási törvény alapján a romanizálási központ Aradon megkezdte az ingatlanok átvételét. Az alábbi aradi zsidó-ingatlan tulajdonosok felszólítást kaptak, hogy a romanizálási központ különleges megbízottai nyolc napon belül formálisan is átveszik kisajátított ingatlanukat: Deutsch Lajos, Prinz Emma és Rozália, Mangelus Lipót, Fodor Edit, Gárdos Frigyes, özv. Mauritiu F.-né, Kelner Zoltán, Pataki Lajos, Mózes Ignác, Dreichlinger Arpád, Izrael Mózes, Deutsch Lajos, Werner János és Jolán, Spitzer Vilmosné, Berg Rudolf, Reisinger Sámuel, Rosenfeld Jakab, özvegy Neuman Alfrédné, Ferenc, Mária és Ede, Elekes Bernát, Lövy Wiesel István, Wiesel Béla dr. özv. Gross Dezsóné, Grossman, Hajós Anna, Melchner Margit, Zukermann Jakab és felesége, Lang Ilés Mária, Haas Albert, Eibenschütz Endre és Erzsébet, Földes Géza, Vajda és Stein, Nagy Ignác, Vértes Vilmos, Glück Frigyes, Breier Lujza és Amália, özv. Hirschman Ignác, Farkas Ferenc és Lipót, Spitzer Gizella, Fuchs Mór, Nagy Eszter, Slanger Jenő, Weisz Sigmund, és Rozália, Fakas Ilona, Gebauer Ilona, Angel Vilmos, Hammer Zsigmond, Grosz Gyula, Rosenberger Herman és Rozália, Dombrádi Jenő, Stamitz János, Lang Ilés és Julia, Szigeti Oszkár, Szigeti Livia, Szigeti Magdolna, Strassburger Márton, Singer Magdolna, Gralitzer Ferdinánd és Piroška, Santos Miksa, Dávid Lázár, Weisberger Lipót, Hammer Zsigmondné, Flam Róbert, Hasz Zoltán, Albert és Cecília, Adam Albert és Bloch Janka.

— Árvíz miatt szünetel a vasúti forgalom Budapest és Kolozsvár között. Budapestről jelenti a Havas-OFI ügynökség, hogy az árvíz miatt megszakadt a vasúti összeköttetés Budapest és Kolozsvár között (Rador).

— Háborognak az amerikai benzínárúsítók. Washingtonból jelenti a Rador: Száz ezer benzínlerakat sztrájkjától lehet tartani, ha a viszonteladóknak nem biztosítanak elég hasznat. Jakoby Benjamin, a benzínárúsítók szövetségének elnöke közölte, hogy az esetleges sztrájkbalépés ügyében jövő kedden döntenek.

Tekesport

VASÁRNAP INDUL ARADON A VÁROSBAJNOKSÁG VISSZAVÁGÓ FORDULÓJA

Vasárnap rajtol Aradon a városbajnokság mezőnye és tíz egyesület legjobb tizenkettes csapatait állítja egymással szemben. Hétfőn határozták el az egyesületek képviselői a városbajnoki mérkőzések elindítását, melynek első ettapját június elsején fejezték be. A közelmúltban működésétől megfosztott atlétagyűjtés hiányozni fog a küzdők sorából, amely körülmény szintén csökkentette von magán és a Macelari együttese kísérli meg a támadt úrt betölteni, eredményei azonban nem számítanak, mert a bajnokság tavaszi első részében nem vett részt.

A visszavágó fordulók párosítása és sorrendje a következő:

I. forduló: Rapid—Transilvania, Tricolor—Infratirea, Fortuna—Gutenberg, Prieteni—Crişana CFR, Macelari—Metalurgistul.

II. forduló: Metal—Transilvania, Gutenberg—Rapid, Crişana—Fortuna, Prieteni—Infratirea, Macelari—Tricolor.

III. forduló: Infratirea—Transilvania, Gutenberg—Metalurgistul, Rapid—Fortuna, Macelari—Crişana, Tricolor—Prieteni.

IV. forduló: Prieteni—Transilvania, Tricolor—Fortuna, Infratirea—Gutenberg, Rapid—Macelari, Metal—Crişana.

V. forduló: Gutenberg—Crişana, Fortuna—Transilvania, Metal—Tricolor, Macelari—Prieteni, Rapid—Infratirea.

VI. forduló: Crişana—Transilvania, Fortuna—Prieteni, Tricolor—Gutenberg, Rapid—Metal, Infratirea—Macelari.

VII. forduló: Crişana—Tricolor, Prieteni—Rapid, Macelari—Fortuna, Infratirea—Metal, Transilvania—Gutenberg.

VIII. forduló: Metal—Prieteni, Transilvania—Tricolor, Fortuna—Infratirea, Gutenberg—Macelari, Crişana—Rapid.

IX. forduló: Fortuna—Metal, Prieteni—Gutenberg, Tricolor—Rapid, Transilvania—Macelari, Crişana—Infratirea.

Az előálló egyesületek a mindenkor pályaválasztók. Vasárnap tehát az I. fordulóban párosított együttesek kerülnek össze és indítják meg a kéthónapos küzdelmet a városi bajnokságért, amelynek jelenlegi állása a következő:

1. Prieteni	9	8	—	1	1740	16
2. Tricolor	9	7	—	2	1669	14
3. C. A. A.	9	6	—	3	1680	12
4. Crişana	9	6	—	3	1653	12
5. Gutenberg	9	5	—	4	1452	10
6. Transilvania	9	4	—	5	1602	8
7. Fortuna	9	4	—	5	1507	8
8. Metal	9	2	—	7	1459	4
9. Rapid	9	2	—	7	1451	4
10. Infratirea	9	1	—	8	1289	2

Legideálisabb arcszépítő, finomító a FÖLDES-féle GENIUS arccrem, esteli és nappali használatra. 1 tégely ára lei 60.—, GENIUS-puder 1 d. box ára lei 60.— FÖLDES GYÓGYSZERTÁR, ARAD.

Ügyeletes gyógyszertárak

Csütörtök, szeptember 4-én Aradon a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot: Földes (Eminescu-utca), Rozsnyay (Avram Iancu-tér) és Kárpáti (a villamosállomással szemben).

Augusztus 30-tól szeptember 5-ig Brasovban a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot: Singer (Regele Mihai-ut 20) és Eichhorn (Calea Victoriei 39.)

Mozi

Aradon a mozik műsora a következő: Corso: Buvárhajók előre! (Német film) Fórum: A múlt árnya (Amerikai film.)

CORSO (ARAD)

Tel. 23-64

Egyedüli mozi Aradon, nyitott tetővel

Előadások 3, 5, 7:30 és 9:30-kor

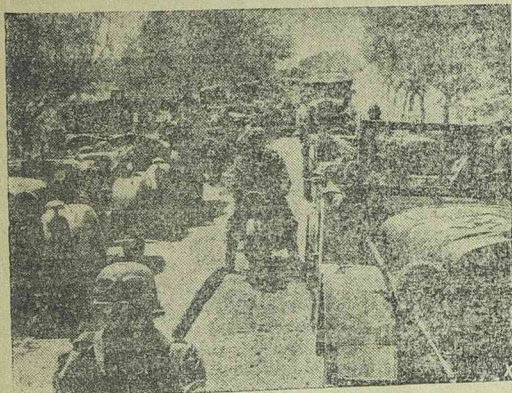
Ma ünnepi diszbemutató!

Az UFA-filmgyár leghatalmasabb, gigantikus méretű filmje, a német filmgyártás tökéletes diadala, a mai napok legaktuálisabb témája

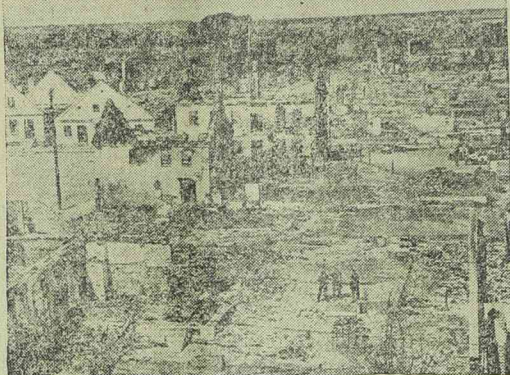
Buvárhajók előre

A legnépszerűségi német tengerészeti dicsősége, győzelme, merészsége, s emberfeletti teljesítményének hősi éposza ez a film. Bámulatra méltó csodálatos harcra ez a számra kisebb, de hősiességben s odaadásban nagyobb német tengerészeti Anglia hadiflottájával. Ez már nem is film, ez már egy csodálatos teljesítmény. Ezt a filmet minden embernek meg kell néznie, hogy bepillantást nyerjen a mai történelem izzó kohójába. Főszereplők:

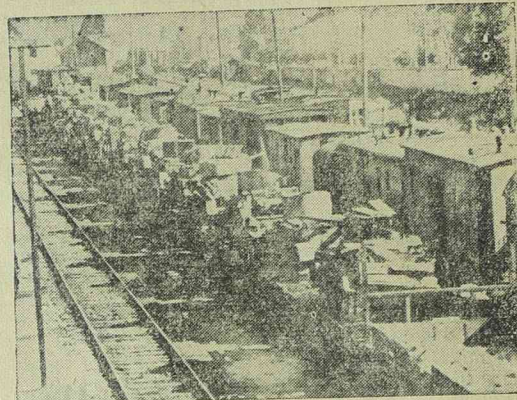
Ilse Werner, Herbert Wilk, Heinz Engelmann
és a német haditengerészet csodálatos egységei

Német gépjárművek oszlopa az egyik szovjet oroszországi uton

A bolsevisták által felgyújtott Zabludov város romjai

Német repülőket az egyik szovjet állomáson husz ellenséges páncéllocsit pusztítottak el

HAROMSZÁZ LEIBE KERÜLT VOLNA EGY KENYÉR, ha pénzhigitáshoz folyamodott volna a kormány. A visszacsatolási kölcsön kiküszöbölí ezt. Eppen ezért, jegyzetek visszacsatolási kölcsönt, hogy ne áráguljon az élet.

— **Kinevezések szolgabírói állásokra.** Bucurestiből jelenti a Rador: Közlök mindazokkal, akik 1940-ben sikeresen tették le a szolgabírói állás elfoglalására képesítő vizsgát, hogy ennek a vizsgának az érvényét 1942 júniusáig meghosszabbították. Eppen ezért azon jelöltek kinevezése, akik a most szeptemberben kitűzött vizsgát sikerrel tesztik le, csak a tavalyi vizsgán sikerrel átment jelöltek kinevezése után történik. A tavaly vizsgázott jelölteknek ebben az évben nem kell vizsgára jelentkezni.

— **Kínai teaiskola.** Kínában nem kevesebb mint 620 fajta teát ismernek. Ezeknek megkülönböztetése valóságos művészet, melyben csak a kínai teaiskolák jártasak. A szakértők a híres pekingi teaiskola növendékeinek sorából kerülnek ki, akik től vizsgájukon megkivánják, hogy bekötött szemmel legalább ötven fajta tea zamatát és illatát tudják megkülönböztetni.

— **A szelek sebessége.** A meteorológusok külön műszerekkel mérik a szélességeket, mert sokat következtethetnek belőlük az időjárás további alakulására. A nagy orkánselek sebessége óránként 300 kilométer, ami másodpercenként 90 méteres sebességet jelent. Ez azonban még nem a maximális rekord, mert a trópusi vidékeken vannak olyan orkánok is, melyek másodpercenként 220 méter, azaz óránként 800 kilométer sebességgel száguldanak. Egy ilyen szél képes egy felnőtt embert papírszelekként felragadni a levegőbe és messze elvinni.

— **Finnországban letartóztatták a kommunista képviselőket.** Helsinkiből jelenti a Rador: A rendőrség Wiik kommunista képviselőt s a nemrég feloszlott parlamenti csoport összes tagjait letartóztatta.

— **Mesterséges vér.** Sok esetben életmentés a vérátömlesztés, de sokszor az a baj, ha nincs kéznél megfelelő vérösszetételű ember, akinek vérére át lehet ereszteni a beteg ereibe. Eppen ezért az orvostudomány sokat foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy mesterséges vért ömlesszen az elfolyt természetes vér helyébe. Régóta tudják, hogy a közönséges konyhasó-oldat is pótolja a vérhiányt, természetesen vegytisztán és megfelelő sűrűségben és sokszor az is megfelel, mert nagy vérvesztések után a halál sokszor pusztán azért áll be, mert az erek üresen maradnak és elég csak megfelelő folyadékot megtölteni őket. A vérben más sok oldata is vannak, nemcsak a konyhasó s ezért újabb olyan mesterséges vérről is kísérleteznek, melyben különféle vérsókat is feloldanak, hogy a beömlesztett mesterséges vér minél inkább hasonlítson a beteg természetes vérehez.

— **Anglia és a Szovjet feltételei,** melyeket Iránnak szab, — mint a Rador jelenti Newyorkból — megérkeztek Teheránba és az iráni kormány már el is küldötte válaszát. Ennek tartalmát nem hozták nyilvánosságra, mert csak akkor közlik majd, amikor erre az időpontot alkalmasnak látják.

— **A kedves amerikai szanatóriumok.** Amerikai szanatóriumokban a gyógyuló betegek türelmetlenségét az ápolók egyéni ügyessége és kedvessége mellett a rádió, a könyvtár és több más szórakozási lehetőség csillapítja. Az újabb szanatóriumokban már nem számozzak többé az egyes betegszobákat, mint eddig tették. A betegek a „gyöngyvirághoz”, vagy a „filémüléhez” címzett, rajzolt, vagy festett szobákban gyógyulnak.

— **Párisban a husz éven aluliak nem kapnak szeszesítalt.** A párisi rendőrség elrendelte — jelenti a Rador —, hogy a vendéglők a husz éven aluli vevőknek ne szolgáltsanak ki szeszesitalokat.

SPORTESSEMÉNYEK

Uj csapatok — uj játékosok Szokatlanul nagy játékos-vándorlás után

A megnövekedett magyar labdarugóbajnokságban sok eddig ismeretlen név tűnt fel és sok ismert nevű játékos eddig megszokott egyesülete helyett más csapat színeiben szerepel.

A magyar NB I csapatai az idén egészen szokatlan arányú játékoszerzésekkel erősítették csapataikat — amint mondják — azért, hogy a Ferencváros egyeduralmát megtörjék és a bajnokság kimenetelét mindvégig kétségessé tegyék. A játékosvándorlásoknak másik oka a magyar labdarugasban bevezetett új szellem, mely szerint a játékosok ma már sokkal szívesebben vesznek egy jövőt biztosító megélhetést, mint a múlt profizizetést.

A nagy vándorlások folytán a csapatok képe erősen megváltozott és ezért az alantikban közöljük a magyar NB I-ben szereplő egyesületek legújabb csapatösszeállítását:

Ferencváros: Csikós — Szoyka dr., Pósa (Tátrai) — Sárosi III, Polgár, Lázár — Lukács, Kiss, Finta, Sárosi dr., Gyetvai.

Ujpest: Sziklai (Aknavölgyi) — Kecskés, Balogh II — Nagymarosi, Mészáros, Balogh I — Adam (Németh), Vidor, Zsengellér (Szusza), Zörgő, Kalocsai dr.

Gamma: Bolemányi — Szilvási Kónya — Király (Magda) Tóth I, Hires — Kincses, Tóth II, Turay II, Horváth II, (Kemény) Hárta (Paizkó).

NAC: Szalmosi — Molnár, Domján — Szurdi, Juhász, Deményi — Fuzsek, Kovács II (Kovács I), Sárvári, Bodola, Haláti (Tóth III?, Kalocsai II?).

Elektromos: Boldizsár — Pákozdi, Onodi (Pálkás) — Pázmándy, Marosi, Török — Rozsáli (Béky), Törös, Szendrődy, G. Tóth, Buzássy.

Szeged AK: Tóth — Szabó (Mester), Raffai — Ladányi (Gyuris), Baróti, Bertók — Bognár, Harangozó, Kalmár (Kisuczki), Toldi, Nagy, (Bonyhádi, Seper)

WMFC: Szekeres (Dósa) — Kállói, Szalay — Bakos (Kapta), Gere, Dudás — Váradi, Marosvári, Szabadkai, Jäger (Tihanyi II), Pintér. (Olajkár II).

DIMAVAG: Gáspár — vitéz Bóhus, Felföldi — Kertész, Soós, Barta — Füzér, Réhn, Fazekas, Barna, Turbéli.

Szolnok: Horváth — Csabai, Kispéter — Selmezei, Szücs, Schaff — Szántó, Kolláth, Buza, Nagy, Korom.

SalBTC: Géczy — Gáspár, Timár — Kiss, Debreczeni, Mátra — Balázs, Csuberda, Pribilovics, Laczkó, Borsányi.

Kolozsvári AC: Seprényi — Szaniszló II, Vass — Bokor, Telegdi, Csákány — Lukács, Szántai, Kovács II, Reinhardt, Brassai.

Kispest: Odor (Vécsey) — Monostori, Gazdag — Hidasi, Szabó II, Vig — Titkos, Gallai (Kulinyi Ulicska), Mészáros, Beke, Nagy.

Lampart: Szabó (Csintalan, Zentai) — Erdős Nádasi — Stark, Szentes (Purczeld), Szomolányi — Hrotkó II (Sós), Bihari, Jenőfi (Lukács), Kisalagi Tolvaj.

Szegedi Vasutas: Papp — Domonkos, Sajtos I (Sipos I) — Sebők II, Baloghi, Varga — Sulyok (Bakos), Borbély I, Péli, Borbély II, Kecskés.

MÁVAG: Tihanyi — Varga, Fácán — Kaltecker, Kéri, Steinbach — Stiffel, Opatá II, Németh II, Tölösi, Nagy.

Ujvidéki AC: Sztošics — Csillag, Vinay — Rumos, Gergely, Fehér — Molnár, Timár, Márjás, Pécsi Bódi.

Igy alakulnak a csapatok egyelőre, de a játékosvándorlások még nem szüntek meg. Sok játékos nem választott még egyesületet, sokan gondolkodnak, folynak a tárgyalások és egy-egy meglepetés nincs kizárva. Különösen az újoncok igyekeznek még most, amíg lehet erősíteni. Tehát az idény végéig még mindig van kilátás sok egyesületben az összeállítás megváltoztatására, annál is inkább, mert még — tartalékok is vannak.

Fordításokat

magyarból németre és németből magyarra, iroda mi és szakműveket vállalkoz. Timisoara II., Strada Rusuanu Şri 2 szám

Sportcsekek mindenfelől

Concordia—Gradjanski 2:2 (1:1). A most lejárt szott horvát-kupa döntő eredménye.

Párisban játszott a drezdai véderő válogatott a párisi véderő csapatával 20.000 néző jelenlétében. A mérkőzést Drezda nyerte meg 2:1 (2:0) arányban.

Szeptember 7-én horvát-szlovák labdarugó válogatott mérkőzés lesz Pozsonyban.

Koppenhágában új dán csúcseredmény született az 1500 m-en 3:57-es idővel.

Megkezdődtek „Ostmark” körzeti bajnokságok az eredmények: Admira—FC Wien 0:0, Austria—Wacker 6:0, Vienna—Favoritner 3:0, Rapid—Post sport 3:1, WSC—Sturm 4:3.

A cseh-morva protektorátus bajnoki labdarugó eredményei: SK Pilsen—Sparta 3:1, Slavia—Limbur 7:2, Viktoria Pilsen—Pardubice 2:0, Zidenice—Kladno 2:1, Bata—Bohemians 4:3, Prostejov—Olomo Aso 1:0

A belga atlétikai bajnokságok során két új országos csúcseredményt értek el: 110 m-es gátfutásban 15.2 idővel, míg a 4x200 m-es váltófutásban 1:20 idővel.

Amateur-fényképeket
Nagyításokat
Reprodukciókat
készít

FOTO STUDIO
ENGEL ENDRE
Timisoara I., Piața Libertății 4. Tel. 34-30

KÖZGAZDASÁG

Minisztériumi rendelkezés az élelmiszerjegyek kiadására

A nemzetgazdasági minisztérium körlevelét küldött a városvezetőségeknek a cukor-, olaj-, liszt-, hus- és kenyérjegyek kiosztásával kapcsolatban. Közölte a minisztérium, hogy tekintet nélkül foglalkozására, életkorára, vagy származására, minden városi lakos igényt tarthat ilyen jegyre. A jegyek szétosztását a városvezetőségek

által kijelölt napokon végzik. Az élelmiszerjegyek névre szólók, tehát étkezdek, penziók, bodegák, kántinok, vendéglők, kórházak stb. részére nem utalnak ki. Közli még a minisztérium, hogy az élelmiszerjegyek kiállításáért semmiféle illeték nem követelhető. Aki hamis adatokkal két jegyet szerez, mindkettőt megsemmisítik.

— Német halászatú szakértő Romániában. A nemzetgazdasági minisztérium most dolgozza ki az ország halállományának növelését és gazdaságos kihasználását célzó tervet. Ebből a célból a kormány meghívta Willer németországi tanárt, aki ebben a kérdésben európai híri szakértő. Willer tanár a román szakemberekkel együtt tanulmányozza majd a feketetengeri és dunai halászat problémáját.

Kedvező hatása volt az elmúlt napok esőzéseknek. A földművelésügyi minisztérium közlése szerint az elmúlt napok esőzései jóhatással voltak a termőföldekre, amelyek az utóbbi hetek szárazsága miatt nagyon kiszáradtak.

Növelik az olajos magvakkal vetett területek nagyságát. Negel Dumitru közellátási államtitkár elnökletével értekezlet volt, amelyen résztvettek a növényi olajgyárak képviselői, a növényi olajkereskedelmi hivatal megbízottja és a Solagra-társaság kiküldöttje. A megbeszélésen megvitatták az olajos magvakkal történő ellátás kérdését és elhatározták, hogy akciót kezdeményeznek az olajos magvakkal bevetett területek növelésére.

Nem adott elismerést a gabonáról — megvonták az engedélyt. A közellátási államtitkárság határozata értelmében megvonták a gabonakereskedelem gyakorlásához szükséges engedélyt Penciu Vasile calarasii gabonakereskedőtől. Az intézkedés oka, hogy Penciu nagyobb mennyiségű gabonát vásárolt anélkül, hogy a kiszállítási engedély felmutatását kérte volna az eladótól és anélkül, hogy az előírt elismervényt a vásárlásról kiállította volna.

Gyenge a szovjet gabonatermés. A vörösök hírvérese ellenére a gabonatermés igen gyenge Szovjetországban. Amíg Németországban egy hektáron 21,2 hektoliter gabona terem, addig a Szovjetben ez a mennyiség mindössze 7,3 hektoliter. A cukorrépa-termés a közepesnél is jóval alacsonyabb, mert a szokásos hektáronkénti 154 hektoliteres termés helyett csak 84 hektoliter termett, ugyanezért Németországban ez 283 hektoliter.

Élénkült irányzat a bucuresti tőzsdén. A fővárosi értéktőzsdén az elmúlt napon élénkült irányzat mutatkozott és csak a fix kamatozású papiroknak volt észrevehető bizonyos mozdulatlanúság a jegyzésben.

Hetvenötmillió lelei vesz részt az állam a román-német vasipari társaságban. A hivatalos lap rendeltörvényt közöl, amely felhatalmazza a pénzügyminisztériumot, hogy a román-német vasipari részvénytársaság tőkájében hetvenötmillió lelei résztvegyen.

Négyezeröttszáz kilométer hosszúságú vasutvonal van Bulgáriának. A macedóniai és tráciai területeknek Bulgáriához történt csatolásával a bolgár vasutvonalak hossza háromezernégy száz kilométerrel négyezeröttszáz kilométerre emelkedett.

Helyreállt a távbeszélőösszeköttetés London és Lisszabon között. A svájci sajtó értesülése szerint a hivatalos és sürgős beszélgetések részére ismét megnyitott a távbeszélő összeköttetés London és Lisszabon között. (Excelsior).

Határidő napló

SEPTEMBER 10:

Kertészetek forgalmi adója havonta eddig a napig kifizetendő.

Ócskavas készletek havonta eddig a napig bejelentendők.

A július 31-ig a vámhivatalhoz érkezett behozatali engedély nélküli áruk utólagos vámolása eddig a napig lehetséges.

SEPTEMBER 15:

Erdőirtás megkezdése az érvényben levő rendelkezések figyelembevételével.

Belföldi mezőgazdasági gépgyárak kimitatást tartoznak felterjeszteni a közellátási államtitkárság áellenőrző osztályához a gyártási költségekre vonatkozóan.

Rádió

CSÜTÖRTÖK, SEPTEMBER 4.

Bucuresti: 6 Indulók, hírek, hangverseny. 12.20 Hanglemezek. 12.30 Hírek. 12.50 Katonaóra. 13.50 Német nyelvű hírek. 14. Rádióhíradó. 14.20 Hanglemezek. 14.30 A sebesültek órája. 17.30 Hírek. 17.40 Előadás. 18 Előadás. 19 Művészeti szemle. 19.15 Operatréfészetek. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó.

Rövidhullámu román adó. 23 Német nyelvű adás, hanglemezek. 23.30 Olasz nyelvű adás, hanglemezek. 23.40 Francia nyelvű adás, hanglemezek. 24 Angol nyelvű adás, hanglemezek.

Budapest I.: 6.40 Ébresztő. torna. 7 Hírek. utána hanglemezek. 10 Hírek. 10.20 Móricz Pál két elbeszélése (felolvasás). 10.45 Felolvasás: Gondolkoznak-e az állatok. 12.10 Szalonzenekar hangversenye. 12.40 Hírek. 13.30 Katonazene. 14.30 Hírek. 15.20 Cigányzene. 16.15 Felolvasás, majd ruszin népdalok. 16.45 Hírek. 17.15 A rádió szalonzenekarának hangversenye. 18.10 Hírek. 19.20 Jazz-zene. 19 Hírek. 19.20 Marik Irén Liszt-műveket zongorázik. 19.45 Külliövi negyedóra. 20 Finn indulók. 20.35 Előadás. 20.55 Az opera születése. Előadás. Senyei Szabó Etus és Bössler Endre operaházi tagok közreműködésével. 21.40 Hírek. 22.10 Cigányzene. 22.45 Szalonötös. 23 Idegen nyelvű hírek. 24 Hírek.

PÉNTEK, SEPTEMBER 5.

Bucuresti: 6 Indulók, hírek, hangverseny. 12.20 Hanglemezek. 12.30 Hírek. 12.50 Katonaóra. 13.50 Német nyelvű hírek. 14. Rádióhíradó. 14.20 Hanglemezek. 14.30 Sebesültek órája. 17.30 Hírek. 17.40 Előadás. 18 Német-román katonaaóra. 19.15 Hanglemezek. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó.

Rövidhullámu román adó. 23 Német nyelvű adás, hanglemezek. 23.20 Olasz nyelvű adás, hanglemezek. 23.40 Francia nyelvű adás, hanglemezek. 24 Angol nyelvű adás, hanglemezek.

Budapest I.: 6.40 Ébresztő. torna. 7 Hírek, utána hanglemezek. 10 Hírek. 10.20 Felolvasás. 10.45 Felolvasás „Görcsök a gyermekkorban” címmel. 12.10 Zenekari hangverseny. 12.40 Hírek. 13.30 A rádió zenekara. 14.30 Hírek. 15 Árfolvámhírek. 15.20 Sziessborus Ftelka ének. 15.40 Háziasszonvok beszélgetése. 15.55 Magyar Marci Mária beegedik. 16.15 Kaposi Ödön előadása. 16.45 Hírek. 17.15 Zenekari hangverseny. 18.05 Horváth Henrik előadása. A verseket Várkonyi Zoltán mondja el. 18.30 Tánccomek. 18.40 Sportközlemények. 19 Hírek. 19.20 Cselényi József ének. 19.45 Árpád-házi Boldog Marci. Uzdöczy-Zadravetz István műsörök előadása. 20.10 Zenekari hangverseny. 21.40 Hírek. 22.10 Hangképek a Sarraani cirksuz műsorából. 22.35 Tánccene. 23 Idegen nyelvű hírek. 23.25 Cigányzene. 24 Hírek.

A VÖRÖS POKOL

Jótr Fedorovics Tobeljev elményei a vörös paradicsomban

A DÉLI HIRLAP EREDETI REGÉNYE

Írta: ANDREJ ANDREJOVIC KRIMOV

21

— Mikor délelőtt az igazolványok közül válogattam, hogy számokra alkalmasakat találjak, azt kérdezted, honnan szereztél azokat. Emlékszel?

— Emlékszem és most újra felteszem a kérdést.

— En pedig felelek, Dimitrij. Ezek mind olyan kommunista eivtársaknak az igazolványai, akiket sajtókezüleg agyonlőttem.

Elhallgatott.

Hallgattam magam is.

Néhány pernyi csend után Katjusa, akin semmi izgalom nem látszott, tovább beszélt:

— Valahányszor szinleges kommunista működés során olyan tavarist akadt utamba, akit különösen veszedelmesnek tartottam, igyekeztem vele olyan helyre kerülni, ahol váratlanul agyonlőhettem. Igazolványát, fegyverét magamhoz vettem, a holttestét pedig úgy elrejtettem, hogy azt nem fedezik föl. Valami ügy alatt kiszemelt áldozatomat autón kicsaltam a városban kívül, ahol könnyen végezhettem vele.

— Hogy lehet az, hogy egyik sem vette észre, amikor a revolvert ráemelted?

— Ilyen kirándulásra rendszerint nem vittem soffit magammal és az autó kormányánál magam ültem. Kiszemelt áldozatomat jobb oldalamba illeszttem. Amikor aztán elérkezett a cselekvés ideje, a volánt csak bal kezemmel fogtam. Jobb kezemmel kabátom zsebébe nyultam, mintha a zsebkendőt akarnám elővenni. Voltaképpen az odakészített revolvert vettem elő és azt villámgyorsan hátulról utitársam tarkójára szoritottam és elsütöttem. Mindenesetre vigyáznom

kellett mindig, nehogy az izgalomban bal kezem lazában fogja a kormányt és elveszísem az uraimat a kocsit felett, mert akkor könnyen az utmenti árokba fordulhattam volna. A szilárd fogásra már csak azért is szükség volt, mert előfordult, hogy az agyonlőtt tavarist rábukolt a volánra.

— Ó, Katjusa, olyan vakmerő és megfontolt vagy, akár csak egy férfi!

— Kénytelen vagyok vele. Sokkal nehezebb munka volt aztán alkalmas helyen a holttestet kiráncigálni az autóból és a Nevába, vagy valamely tóba dojni. Egyik-öl-másikról azonban előbb még a felső ruháját is lehuztam, ha az nem volt véres. Ilyen ruhát adtam neked is, Dimitrij. Nem érzed magad kényelmetlenül benne?

— Nem, — feleltem habozás nélkül — azok után, amiken keresztülmentem és amiket láttam, nem.

Katja Vladimirovna egy darabig hallgatott, aztán hirtelen kérdezte:

— Akarsz nekem ebben a munkában segídkezni, Pjotr Fedorovics Tobeljev? Igazi neveden kérdezem ezt tőled és te igazi lényed szerint válaszolj. Akarsz velem dolgozni, Pjotr Fedorovics Tobeljev?

— Akarok, — válaszoltam habozás nélkül.

Kezet fogtunk.

— Rendben van, — mondotta Katja — most pedig megint Dimitrij Petrovics Usztyenszkij vagy, a soffitöröm.

— Az vagyok. De mondd, Katjusa, hová lett a volt soffitöröd, tavarist Sanin, akiről azt mondtad, hogy napok óta nem jelentkezett?

— Nem is fog már jelentkezni soha. Elintéztem. Eldicskedett, hogy a Téli Palota parkjának kertészi lakásában, ahol a barátját kereste, bujkáló volt minisztériumi tisztviselőt talált, akit ledurrantott, mert vonakodott magát kommunistának vallani. Ott volt a tisztviselő felesége is, aki leborult halott férje mellé, esőkolta és kezeit tördelve jajgatott, hogy most már nem tud férje nélkül élni. Sanin röhögött és azt mondta az asszonynak, ha nem tud férje nélkül élni, menjen vele a másvilágra és jelölje a nőt is. Ennek a két szegény asszonyt a házát bosszultam meg,

amikor Sanin tavarist kivégeztem.

Katja elmondta azután, hogy most, amikor olyan soffitörje van, aki hozzája hasonlóan gondolkodik, könnyebben végezheti munkáját. Amíg majd én a kocsit vezetem, addig az általa halálraírtakkal a kocsit hátsó ülésére ül és ott intézi el.

Amikor elváltunk, teljesen megértettük egymást. Heteken keresztül végeztem soffitör teendőmet anélkül, hogy valami rendkívüli történt volna. Vittem Katját különböző hivatalokba, intézményekhez, ahol dolga volt.

Néhány esetben kivégzéseknél is jelen voltunk. Összeszorult a szívem, amikor láttam, hogy embereket, akiknek bizonyára nem volt egyéb büniük, mint az, hogy nem voltak bolsevisták, halomra lőnek és gödrökbe hányják őket, mint az elhullott állatokat. Megtörtént nekem egyszer, hogy a hóhért a mi autónkon vittük ki a kivégzés színhelyére és hoztuk vissza a városba.

Megszoktam, hogy hóhérok soffitörje lettem, bár az első alkalommal remegett a kezem a volánon, amikor hóhért vittem.

— Katjusa, — kérdeztem egy ízben a leánytól, amikor ismét nála téztam — miért nem végzünk azokkal a hóhérokkal, akiket autózattunk?

Szomorúan nevetett:

— Ó, te golyhó, Dimitrij! Soha nem intézhetjük el azt a személyt, akit látnak, hogy közvetlenül eltűnése előtt a mi autónkba száll. Azt, akit magunknak kiszemeltünk, úgy kell kocsizásra meghívni, hogy arról senki ne tudjon. Feltűnő volna az is, ha mind azokat a hóhérokat eltűnők láb alól, akik olyan kivégzéseket hajtának végre, amelyeknél én hivatalosan megjelenek. Meg aztán gondold meg, ha a szovjet valamennyi hóhért is agyonlőnénk, még mindig akadna elegendő kommunista, aki erre a tisztségre vállalkozna.

Igazat kellett neki adnom.

Maradtam továbbra is hóhérok soffitörje és vártam a napra, amikor a bosszúálló munkában magam is résztvehetek.

(Folytatjuk.)

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

Apróhirdetések

Alkalmazás

Tiszta bejárónó a reggeli órákra, egyedülálló nőhöz azonnalra keresetk. Máriánál. Cim a timisoara kiadóban. (1660)

Rendes, tiszta bejárónó a délelőtti órára felvétetik. Jelentkezni: Timisoara II., Str. 3 August 27, földszint, ajtó 7. sz. (4605)

Kocsis lisztüzletbe kerestetik „Cereala” sucursala, Timisoara III., Piata Lahovari 5. (2134)

Műszerész-tanulót felvesz Ritt, irógép-műszerész. Arad, Bulevardul Regina Maria 18. (3408)

Jó házból való kifutó azonnal felvétetik. Muzsay-cégnél, Arad. (3417)

Jegyszedő és kifutófiú

felvétetik Cim Rudolf Mosse Arad, Strada Eminescu 8 sz.

Rendszerető, megbízható, pontos bejárónó felvétetik. Timisoara IV., Strada Mircea Voda 12. I. em. Ajtó 5. (2148)

Asztalossegédek, fényezőnőket, valamint tanoncokat felvesz Siebold-butorgyár, Timisoara II., Str. Telegrafului 22. szám. (2150)

Bejárónó a reggeli órákra kerestetik, fél 7-től 8 óráig és kőszthordásra. Jelentkezni 2—4-ig. Imre, Timisoara IV., Str. Cameliei 31. (3119)

Gyakorlott seprőkötőket keres J. Faur-seprőgyár. Timisoara IV., Str. Bratianu 37. szám. (2151)

Kifutófiút

keresünk. Rudolf Mosse Arad, Strada Eminescu 8

Bejárónó azonnalra felvétetik. Kellerné, Timisoara III., Bulv. Carol 22. (4140)

Mindenes, ügyes, egyedülálló idősebb házaspárhoz felvétetik. (Lehet zsidó is.) Timisoara II., Str. E. Teodorovici 11. szám. (2149)

Tanuló- és kézilányok konfekciós munkára azonnal felvétetnek. Arad, Bulev. Reg. Maria 9. I. em. (3415)

Patal kifutóleány felvétetik Reiter János órásnál. Timisoara IV., Strada V. Carescu 29. (2112)

Perfekt szobaleány 15-re kerestetik. Cim: Rudolf Mosse hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8. (3423)

Főtéri uridivatüzlet Aradon, keres megbízható ügyes segédet, aki 3 nyelvet (román, német, magyar) jól beszél. Fényképek ajánlatokat, fizetési igényléssel, kérem Rudolf Mosse Arad, Strada Eminescu 8. sz. alá. (3396)

GYÓGYSZERESZT vagy gyógyszerésznőt diplomával, vagy anélkül, feltétlenül megbízható, három nyelvet beszélőt, hosszú alkalmazásra, azonnali belépésre keressék. Csillag-gyógyszertár, A. Gönczy, Alba-Iulia. (3118)

Intelligens tanulói felvétetik Földessy órásnál, Timisoara III., Str. Doja 44. szám. (3117)

Fodrász, perfekt víz- és vasondoláló jó fizetéssel kerestetik. Holzinger Ferenc, fodrász, Deva. (3429)

Szeptember 15-re keresek egy 45—50 éves, a gazdálkodás minden ágában több évi gyakorlattal rendelkező jóra való református vallásu, katonamentes gazdálkodót 200 hold birtokom lelkiismeretes kezelésére és vezetésére. Előnybe részesül ki némileg a traktorkezeléshez is ért. Fizetés megegyezés szerint. Megkeresést „Jó birtok” jellegre a timisoara kiadóba kérek. (2154)

Főzéshez értő mindenfelvétetik azonnalra. Timisoara III., Piata Lahovari 1. Földszint 2. (2152)

Ok t a t á s

Olasz nyelvre kezdőket (diákokat is) bevált módszer szerint, jutányosan oktatok. Biztos, gyors eredmény! Jelentkezni már csak korlátozott számban vállalhatok. Érdeklődők forduljanak a timisoara kiadóhoz.

Irodaképzés!!

A miniszterleg engedélyezett

ENGELMANN

éle gyors- és gépi szakiskolában a beiratások megkezdődtek. Előadások román, német és magyar nyelven. Timisoara IV., Strada Bonnaz 4 (a Piata Kütt-nél)

Gépirótanfolyam, 10 ujjas rendszerrel, szeptember 3-án kezdődik. Beiratkozások ugyanezen dátumig történnek. Triumph, Arad. Eminescu-utca 14. sz. Háttul az udvarban. (3357)

L a k á s

Különbejárattal, csinosan burtozott szoba, közel a villamoshoz, azonnal kiadó. Timisoara II., Str. Moise Nicoara 8. sz. (4300)

Egy- vagy kétszobás, fürdőszobás lakást keresek a belvárosban. Esetleg burtozva is. Ügynököket díjazok. Címeket „Era” kötszövőgyárba Arad, Strada I. R. Sirianu 23. (3410)

Garson lakást, vagy egyszobás fürdőszoba, előszoba, konyhás lakást üresen keresek. Arad Mocioni utca 37. (3427)

Város központjában elegáns, tiszta burtozott utcai szoba kiadó azonnalra. Fürdőszobahasználat. Lift gratis. Cim a timisoara kiadóban. (2163)

Csinosan burtozott 2 szoba fürdő- és előszobás garsonlakás, kert házbán kiadó. Cim a timisoara kiadóban. (4630)

Nagyon szépen burtozott nagy uccai szoba 15-re kiadó. Timisoara III. Str. Odobescu 25. (4631)

Adás-vétel

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, íróasztalokat, varró- és irógépeket, hálószo- bák, ebédlő- és szalonburtozokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákát, egyes burtozokat. Porcellánok és dísz tárgyak nagy választékban. Veszünk megbízóink részére: teljes lakásberendezéseket, modern és antik burtoz, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota). Telefon: 19-75. (3023)

Állg használt férfi-téli kabátot vagy meleg átmeneti-kabátot veszek. Címeket a timisoara kiadóba kérek leadni. (4920)

Jó állapotban levő kalapácsolom 8.—10.—12. kalapácsos motorral együtt megvételre kerestetik. Cim a timisoara kiadóban. (2157)

Tartós hullám

a legújabb módszer szerint olajjal főzve

WALTRICH

fodrász Timisoara

II., Traian-tér és Str. Stelian cel Mare sarok. 1-2-3-6-os villamos megállójánál ::

MIELŐTT VÉNNÉ, VAGY ELADNA külföldi vagy belföldi perzsát, antik burtoz, márkás porcellánt, ezüst dísz tárgyat, műtárgyat, festményt, szobrot, Wertheim-kasszát, irógépet, könyvritkéséget, linoleumot, irodaberendezést — forduljon bizalommal az „ARTA” bizományi üzlethez, Arad, Strada Alexandri 5. szám. (3022)

Varrógépek, irodaberendezések, irógépek, hálószo- bák, ebédlők, matracok, otománok, Thonet-székek olcsón eladók. Megvételre keressünk kombinált szobát, ebédlőt és teljes lakberendezést. Timisoara IV., Piata Küttl 2. az udvarban. (3115)

Használt portable-irógépet megvételre keresek. Mercantil, Timisoara II., Piata Traian. (2135)

„Sürgős” Perlux-zseblámpát keresek vételre, jó árban, használatlan is. Timisoara I., Bulev. Diaconovici Loga 6. Földszint, telefon 41-98. (2136)

Figyelem! „Dacia Felix” általános kereskedelmi közvetítő iroda. Timisoara II., Str. 3 August 25. szám. (Coronini-térrel szemben.) Közvetíti: házak és földek adás-vételét. Közvetít ingatlan-cserét, magyarországi ingatlannal. (4600)

Szálloda, étterem Arad megye forgalmas községében, azonnal eladó. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (3352)

Aradon a piactér közelében

sa okház 3 parkettázott szobás és 4 kisebb lakással 1.300.000 lejt. Villanyvedben 3 szobás összkomfortos új villa alapincézéssel 1.400.000 lejt eladó.

Lőrincz ingatlaniroda

Arad, Eminescu-u 24

Családi házat, 3—4 szobást, megvételre keresek zónán kívül. Címeket „Szeptember” jellegre a timisoara kiadóba kérek. (2132)

Becsrűrő készüléket veszek. Cim a Rudolf Mosse hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8. (3424)

Eladó világos fél hálószoba, Arad, Bulv. Regina Maria 17. II. udvar ajtó 1. (3428)

Szép háló, ebédlő és egy varrógép eladó. Arad, Str. Teiul Doamnei 6. Redesiu, délután 1—8 óráig lehet érdeklődni. (3430)

Jókarban levő sportgyermekkosci eladó. Timisoara IV., Str. E. Gojdu 9. I. emelet 16. (2157)

Bécsi gyártmányu, keresztthuros zongora, fekete, kifogástalan, szép állapotban, sürgősen eladó. Timisoara III., Str. Timotei Cipariu 1. II. emelet 11. (Református-épület). (2138)

Sírkövek fekete gránitból nagy választékban kaphatók Tunner köipari vállalatnál. Timisoara, Calea Sagului 3. Jó-zsefvárosi temetőnél. (1989)

Famegmunkáló gépeket, szallagfűrészt, áteresztő gyalugépet és abrichtert vételre keresek. Friedrich, Timisoara II., Str. Octavian Gaga 15. (2120)

ANGORA

Oló, Fésű, Drótkéfe, Viscojod desinfektor, mindig kapható Külföldről importálva.

ANGAR, Periam, Angora gyapjufonóda

Magánházat az aradi nagykórház közelében keresek. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (3419)

Különféle

Kosztos diákok teljes ellátásra felvétetnek. Timisoara I., Strada Braniste 1., I. em, Banatia mögött. (4596)

Komoly román tőkés, keres társulást nagyobb vállalatba. Cim a timisoara kiadóban. (4600)

Két nyolchetes foxikölyköt kutyakedvelőknek ajándékozok. Arad, Strada Mocioni 4. (4900)

Kitűnő házikoszt kapható, mérsékelt áron. Arad, Strada Rusu Sirianu 20. (3431)

Föld ingyen elfuvarozható. Arad, Strada Fraternitati 2. szám. (3437)

Angora-gyapjút

veszek állandóan a legmagasabb napi áron

Angar, Periam

Angora gyapjufonóda

Évesztettem 90487, 90488, 90489, 90490 számú hadfelszerelési (inzestrare) kölcsönkötvényeimet. Becsületes megtaláló adja le jutalom ellenében Rudolf Mosse Arad, Strada Eminescu 8. (3900)

Jó házikoszt kapható megrendelésre. Arad, Piata I. Traian I. I. emelet, ajtó 1. (3407)

Diáklányokat veszek teljes prima ellátásba, kertés villába, izraelita család. Telefon 34-79. Timisoara III., Strada Vladica Badescu 3. (2130)

Textil és fűszer üzlethez társ kerestetik 500 ezer lejtől 1 millió lei tőkével. Cim a Rudolf Mosse hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8. (3425)

Raktárhelyiséget keresünk. Címeket „Raktár” jellegre a Rudolf Mosse hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8 alá kérünk. (3426)

PÁLYAZAT

Református vallásu állami tanítót keres a Bihar-megyében fekvő Ioanis-i református egyház, aki a kevés munkát jelentő előkönyörgői kántori szolgálatot fizetésért elvállalná. Az egyház az állammal szemben fennálló és eddig respektált joga alapján a jelentkezőket az ottani állami iskolához tanítónak ki nevezetné. A jelentkezők bővebb felvilágosításért a következő címre írjanak: Lelkészi Hivatal, Soneoius, p. Finis, jud. Bihor.

Kosztos diákok gondos ellátásra fel veszek. Zongora a házbán. Timisoara III., Rusu Sirianu-utca 8. (5020)

Etnikai román érettségizett urihölgy be-társulna romanizálás céljából kisebbségi vállalatba „Együttműködés” jellegre a timisoara kiadóba. (2156)

Igazolvány - fényképek

a FOTO STUD'OBAN

a leggyorsabban készülnek

Timisoara I., Piata Libertății 4